

III. 720 a.

m

AZ

UNGI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1891. AUGUSZTUS 4-én NAGY-KAPOSON TARTOTT

RENDKIVÜLI

és

AUG. 25-én NAGY-SZERETVÁN TARTOTT

RENDES KÖZGYÜLÉSEINEK

**JEGYZŐKÖNYVE.**

SZERKESZTETTE

HOMOKI ANTAL

egyhm. főjegyző.



245 x 17

---

UNGVÁROTT,  
NYOMATOTT Ij. FÉSŰS JÓZSEF KÖNYVNYOMDÁJÁBAN  
1891.

POCXP. II

III. 428307

AZ

UNGI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1891. ÉVI AUGUSZTUS HÓ 4-ÉN

NAGY-KAPOSON TARTOTT

RENDKIVÜLI KÖZGYÜLÉSÉNEK

# J E G Y Z Ó K Ö N Y V E.


SZERKESZTETTE

HOMOKI ANTAL

egyh. főjegyző.

---

UNGVÁROTT,  
NYOMATOTT IŹ FÉSŰS JÓZSEF KÖNYVNYOMDÁJÁBAN  
1891.





Az ungi ev. ref. egyházmegye 1891-ik évi  
augusztus hó 4-én, Nagy-Kaposon tartott  
rendkívüli közgyűlésének jegyzőkönyve.

\*\*\*

Jelen voltak: Szabó Endre esperes, Kovács Károly gondnok, Szabó József, id. Virágh József, Ábrahám István, Magyar József egyházi, Patay Gyula, Jászay Mihály, Köröskényi Elek, Felföldy Ödön világi tanácsbírák és Homoki Antal e. m. főjegyző. Szöllősy Gyula, Szöllősy Ferencz, Pazar István, Maksa József, ifj. Virágh József lelkészek. Pazar Kálmán s. lelkész, Bóczér István és Vas Ádám tanítók, Bernáth Dezső világi képviselő.

\*\*\*

1. Elnöklő esperes úr buzgó imában kérvén Isten segedelmét tanácskozásunkra, ennek megtörténte után pedig szívélyesen üdvözölte az egybegyűlteket: és a gyűlést megnyitottnak jelentette ki.

2. A főt. egyházkerületnek f. évi április hó 28—30. napjain tartott közgyűlése 13. sz. határozatával utasítottak az egyházmegyék a f. évi decz. hóban tartandó országos ev. ref. zsinatra küldendő rendes és pót képviselőik megválasztására. Ennek folytán nt. esperes úr körlevélileg felhívta az egyházakat szavazataik beadására, egyidejűleg rendkívüli közgyűlést hívott össze a beadott szavazatok felbontása végett a nagy-kaposi egyházba.

A közgyűlésben felbontott szavazatok eredménye lett, hogy Szabó Endre esperes és Kovács Károly e. m. gondnok

általános szavazat-többséggel az ungi egyházmegye részéről zsinati rendes képviselőkül megválasztattak.

3. Minthogy pótképviselőségre, sem egyházi, sem világi részről senki sem nyert szavazat-többséget, a legtöbb szavazatot nyert Szabó József, id. Virágh József, Bernáth Dezső és Bernáth Zoltán közt a szavazás újból elrendeltetett.

A szavazatok beadásának határidejével f. évi aug. 15-ike tüzetett ki.

4. Ezen jegyzőkönyvi pontok meghitelesítették.

\*\*\*

Az 1., 2., 3., 4. pontokat jegyzette:

Homoki Antal e. m. főjegyző.



## **A jegyzőkönyvben foglalt tárgyak kimutatása.**

1. Esperesi ima és megnyitó beszéd.
  2. Az esperes és gondnok zsinati képviselőkké választatnak.
  3. Zsinati pótképviselőkre a szavazás elrendeltetik.
  4. A jegyzőkönyvi pontok meghitelesítették.
- 

## **Betűrendes tárgymutató arra nézve, mely pontok, kiket illetnek.**

**Bernáth Dezsőt** 3.

**Bernáth Zoltánt** 3.

**Esperest** 1., 2.

**Gondnokokat** 2.

**Szabó Józsefet** 3.

**Id. Virágh Józsefet** 3.

---





AZ

UNGI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1891. ÉVI AUGUSZTUS HÓ 25-én

NAGY-SZERETVÁN TARTOTT

RENDES KÖZGYÜLÉSÉNEK

# J E G Y Z Ó K Ö N Y V E .

SZERKESZTETTE

HOMOKI ANTAL

egyh. főjegyző.

---

UNGVÁROTT,  
NYOMATOTT IJ. PÉSZS JÓZSEF KÖNYVNYOMDÁJÁBAN  
1891.



Az ungi ev. ref. egyházmegye 1891. évi  
augusztus hó 25-én N.-Szeretván tartott  
rendes közgyűlésének jegyzőkönyve.

\*\*\*

Jelen voltak: Nagytiszteletű Szabó Endre és nagyságos Kovács Károly egyházmegyei gondnok urak elnöklete alatt: Szabó József, id. Virágh József, Ábrahám István, Magyar József egyházi-, Bernáth Zoltán, Felföldy Ödön világi tanácsbírák, Hegyi György e. m. ügyvéd, Homoki Antal e. m. fő-, Német Péter e. m. aljegyző, Fekésházy Miklós világi jegyző. — Hegedüs Sámuel, Benedek János, Magyar Bertalan, id. Szakal István, ifj. Szakal István, Szöllősy Gyula, Szöllősy Ferencz, Móré Gábor, Sücs István, Kocsis Endre, Novák Lajos, Tóth Lajos, Tóth József, ifj. Virágh József, Kis László, Soltész Tamás lelkészek, Köröskényi István s. lelkész. — Matolay Pál, Lácza József, Laky József, Bakó László, Vas Ádám, Bóczér István, Könyves Mihály, Lázár István, Soltész Károly, Balogh Dániel, Meskó Gáspár, Riczko Dániel tanítók, s az egyházak képviselői.

\*\*\*

1. Nt. esperes úr az alantabb közetkező imával nyitotta meg a gyűlést:

Felséges Isten! ki bölcsességed tanácsa szerint vezérel az emberiséget a tökéletesedés pályáján.

Tudjuk, hogy e pályán minden nemes igyekezet a te akaratod eszköze. De látjuk, hogy e pályán, a nemes törekvés útjában gyakran állanak akadályok. Midőn az ezek elleni küzdelemben lankad bennünk a buzgóság, hamvad a lelkesedés tüze, ha nem vesz is erőt rajtunk

a lemondás, ha ígérjük is: Uram! nem távoznak el tőled; ha fohászkodunk is: Uram! el-eveníts meg minket (Solt. 8. 19.); de eszünkbe juttat Jézus sohajtása is: Istenem! miért hagyál el engemet (Márk XV. 34.)

Oh Isten! a ki így sohajtott egykor, annak élete a te akaratod földi megtestesülése volt. Ő hagyta ráuk örökségül az evangyéliumot és az e fundamentomon épült egyházat. De fájdalom! örökségül hagyta ezekkel, az ezekért való küzdelmet is.

Most is küzdünk az aggodalommal, nem az evangyéliumért, hiszen azon a pokol kapui sem vesznek diadalt; hanem az egyházért, azon változások miatt, melyekkel ennek külső kormányzata szembe megy. E miatt hangzik az aggódók ajkán az intőszózat: Miért rontjátok le a régi határt! (Solt. 80. 13). Erre visszhangzik a bátor kezdeményezők biztató ígérete: Ime, ez a nap az, a melyen az ur megépíti a te romlott gyepűidet. (Mik. 7. 11.)

Nagy Isten világoosság forrása! deríts átható világoosságot azok lelkében, kikre evangyéliumi egyházad vezetését biztad, hogy annak világánál lássák be, mit kell tenniök. Tanítsd őket ovatosságra, hogy az emberiség tökéletesülésének ezen szent intézményéhez vigyázva nyuljanak. Hogy a miatta féltékenykedő aggodalmasok és tette határozottak egymást mérsékelve, keressék és találják meg azt az utat, a melyen e hazában már sokat küzdött egyházunk, a fejlődésnek az eddigieknél békésebb esztendeit érje meg. Amen.

2. Orémus Dániel, Patay Gyula, Köröskényi Elek, Jászay Mihály, Horváth Dezső tanácsbírák, elmaradásukat igazolván, a gyűlésen meg nem jelenhettek.

Tudomásul vétetett.

3. Az egyházak képviselői megbízó leveleiket bemutatván,

igazoltattak.

4. Móré Elek, ki a theologiai tanfolyamot a sárospataki főiskolában elvégezte, s a folyó évben a kápláni

vizsgát letette, bemutatott bizonyítványai alapján kéri magát az uungi ev. ref. egyházmegyébe bekebeleztetni.

Bekebeleztetik és mint bátfai s. lelkész a pallói leányegyházba s. tanítótul rendeltetik.

5. Homoki Antal egyházmegyei aljegyzőnek főjegyzővé történt megválasztása által üresedésbe jött aljegyzői hivatalra, a f. évi április 2—3. napjain Nyarádban tartott közgyűlés 6. sz. a. a szavazást elrendelte, azonban a beadott szavazatok a f. évi aug. 4-én Nagy-Kaposon tartott e. m. rendkívüli közgyűlés alkalmával felbontván, senki általános többséget nem nyert, hanem a két legtöbb szavazatot nyert Német Péter és Magyar Bertalan közt a szavazás újra elrendeltetett s a szavazatok felbontásának idejéül őszi egyházmegyei közgyűlésünk tüzetett ki.

Közgyűlésünk az aljegyzőre beadott szavazatok felbontása végett 4 tagból álló bizottságot küldött ki saját kebeléből, kik megbízatásukban eljárván, jelentették: hogy Német Péter tarnóczyi lelkész 26 szavazattal, Magyar Bertalan 12 szavazata ellenében egyházmegyei aljegyzőnek megválasztatott.

6. Német Péter megválasztott aljegyző az esküt letévén,

a gyűlés tagjainak szerenese kívánatai közben hivatalát elfoglalta.

7. A f. évi aug. 4-én N.-Kaposon tartott rendkívüli közgyűlésen felbontott szavazatokból, zsinati pótképviselőségre sem egyházi, sem világi részről senki nem nyervén többséget, ugyanazon közgyűlés 3. sz. a. határozatával a legtöbb szavazatot nyert Szabó József és id. Virágh József egyházi-, Bernáth Dezső és Bernáth Zoltán között a világi pótképviselőségre a szavazás újból elrendeltetett, s a szavazatok felbontásának idejéül őszi egyházmegyei közgyűlésünk tüzetett ki.



A szavazatok felbontatván, kitünt, hogy Szabó József eszenyi lelkész 24 szavazattal az ungi egyházmegye részéről, id. Virágh József 14 szavazata ellenében zsinati pótképviselőül megválasztott. Bernáth Dezső és Bernáth Zoltán között, kik egyenlő számú szavazatot nyertek, sorshuzás döntött a Bernáth Dezső javára; de ő hivatkozva országos képviselői állására, s ezzel járó nagymérvű elfoglaltságára, a megbízatást el nem fogadta, hanem arról a Bernáth Zoltán részére lemondott, ki az ekként reá ruházott megbízást elfogadván, egyh. megyénk örömmel üdvözölte őt, mint a részéről megválasztott zsinati pótképviselőt.

8. Baeszkai Sámuel csapi lelkész f. évi ápril 2—3. napjain Nyarádban tartott közgyűlésünkre beküldötte aljegyzői állásáról való lemondását, a mikor is egyházmegyénk, — mély sajnálatának jegyzőkönyvileg — adott kifejezést ezen közhasznú munkásának távozása miatt, és szívélyesen kérte őt lemondása visszavonására, ki oly sok jelét adta eddig is szerénységgel párosult munkás törekvésének, s kiváló tehetsége által diszére vált kormányzó testületünknek.

Midőn nevezett jeles férfiú megmáshatlanul megmarad lemondási szándéka mellett, egyházmegyénk ujjabban is érzékeny sajnálatának ad kifejezést, ilyen sokoldalú képzettséggel bíró férfinak, a közügyektől való visszavonulása felett, egyszersemind köszönetét nyilvánítja eddigi hasznos munkálkodásáért.

9. Baeszkai Sámuel lemondásával megüresedett aljegyzői állás betöltése végett a szavazás elrendeltetett.

A szavazatok beadása iránt intézkedni, nt. esperes ur kérésére fel.



10. Pazar József nagy-szelmenzi lelkész, és egyházmegyei tanácsbíró, tekintettel folytonosan tartó súlyos betegségére, mely már több mint egy év óta szüntelenül kínozza — tanácsbírói hivatalától kéri magát felmentetni.

Egyházmegyénk, midőn sajnálattal veszi tudomásul Pazar József lemondását, egyszersmind kéri a mindenható Istent, hogy adja vissza egészségét ezen férfinak; ki oly hosszas időn át, kiváló tehetsége és lankadatlan munkássága által, egyházi közéletünk terén elévülhetlen érdemeket szerzett magának.

11. Pazar József lemondása következtében megüresedett tanácsbírói állás betöltése végett a szavazás elrendeltetett.

Ennek foganatosítására nt. esperes ur kéretett fel.

12. Olvastatak a főt. egyetemes konvent zsinatelőkészítő bizottsága által főt. és mélt. püspök urhoz, s általa egyházmegyénkhez véleményezés végett megküldött alkotmány szervezeti törvényjavaslatok, és nem javaslat, melyek oly czélből tétettek át, hogy azokat vennők vizsgálat alá s eredményeiről a kívánt vélemény megállapíthatása tekintetéből jelentésünket terjesztenők be: eme megbízásunkhoz képest a kérdéses törvényjavaslatokat vizsgálat alá vévén, észrevételeinket van szerencsénk következőkben előterjeszteni, nem titkolhatván el érzékenységünket azon szokatlan önkényuralmi fenyegetés előtt, melynek kíséretében ezen munkálat megküldetett.

A feladatunk tárgyát képező konventi bizottsági munkálatban véleményünk szerint nem egy, hanem több törvényjavaslattal állunk szemben; melyek közül

1-ső reformált egyházunk alkotmányos szervezetét tárgyazó. Erre nézve határozottan s elvitázhatlanul azon véleményünknek kell kifejezést adnunk, hogy egyházunknak az őskeresztyén egyházak szervezete nyomán kifejlett, több részleges zsinat határozatain, s több százados

gyakorlaton alapult, mint ilyen felekezetünknek vérébe átment, létéhez hozzá forrott, s a 10 év előtt tartott, általános zsinaton törvénybe foglalt, s ő felsége apostoli királyunk által szentesített alkotmányos szervezet újabb tanácskozás, újabb határozat, újabb szentesítés tárgyát csak annyiban képezheti, a mennyiben annak némely, pusztán rendtartási intézkedései a 10 évi gyakorlatnál czélszerűtleneknek vagy hiányosoknak tapasztaltak, az ezzel ellenkező eljárást sem szükségesnek, sem a törvényhozási gyakorlattal megegyezőnek nem tartjuk. Ezen törvényt tehát a maga egészében, érintetlenül hagyván s hagyunknunk kellettén, a mi az annak keretében tett javaslatokat illeti :

I-ső sorban a vármegyék önkormányzatának megbénítása végett importált közigazgatási bizottság utánzásul alkotmányszervezetünkbe becsempészni tervezett közigazgatási bizottságot nem csak nem javasoljuk, hanem elejtését minden erővel, a végletekig eszközöndőnek jelezzük. Nem csak aggálylyal, hanem valóban félelemmel járultunk az egyetemes konventnek, mint központi hatóságnak kormánysszervezetünk keretébe beillesztéséhez, mindég szemünk előtt lebegett egy belőle kifejlődhető királyi főegyháztanács, mely kezeihez ragadja a közügyek önhatalmu kezelését a közönség befolyásának kirekesztése mellett, s erre első lépésnek találjuk a közegeül javasolt közigazgatási bíróságot, mely mint a vármegyék közigazgatási bizottsága elfoglalván a közgyűlések intézkedése tárgyainak egyrészt, intézné a közönség kizárásával, s intézkedése ellen csak hasonló szervezeti hatóságnál lehetne orvoslást keresni, első lépés lenne a közönségen nem csak kívül, de felül álló lelketlen bürokratizmus beültetésére, s ez által első lépés lenne arra, hogy a közügyek iránti érdekeltség az áldozatkész buzgóság felekezetünk kebeléből kioltassék, a közönség az egyház testét képező elem csupán teherviselésre jogosítva, ha azt tehernek találja, vallás változtatásban keressen menedéket. Mi abban a meggyőződésben vagyunk, hogy a közönség legmegbízhatóbb intézője saját ügyeinek, legmegbízhatóbb őre jogainak, kevésbé megközelíthető kísérletek által mint egyesek; nem találjuk üdvösnek a kísértő centralizationak

alkotmányos szervezetünk alapját képező védvárunk bástyáin legkisebb részt is nyitni. Ily meggyőződésben minden e javaslatra vonatkozó §-ok mellőzését szükségesnek véljük.

A 17. §-hoz javasolt azon pótléket „és tartozik kötelességét teljesíteni“, valamint azt, hogy

a 18. §-ban a hivataltöli felmentetés okai közt a tehetetlen szegénység felvételessék, elfogadhatónak találjuk.

A törvényjavaslatban érintetlenül hagyott 25. §. azon intézkedését, hogy a presbiterek 12 évre választásának s 3 évről 3 évre részenként kisorsoltassanak, mint a vármegyei bizottságoktól átvett czéltalan és hasztalan utánczást törlendőnek s a választást az egész presbiteriumra nézve 3 évre szabályozandónak javasoljuk. Hasznát és czélját nem látjuk, mert vagy megfelel a presbiteriumok minden tagja kötelességének, vagy nem, ha meg felel, akkor kár kitenni egyes tagjait a sértő kisorsolásnak, ha meg nem felel, akkor kár meghagyni a meg nem felelőket s átvinni azok szellemét a megválasztandókra, míg az egészbeni megújítás mellett, a nem alkalmasok biztosan mellőzhetők; de ezen intézkedés egészen idegen a minden fokon érvényesülni kellő rendszerben.

A 28. §. végpontjához ragasztatni javasolt, a részvénytársulatoktól kölcsönzött azon módosítást, hogy felsőbb hatósági tagválasztásánál minden 2000 lélekszámot egy szavazat illessen, el nem fogadhatjuk, mert ily módon a saját feladatukat a nagyszámu tagokból álló egyházakét túlhaladó áldozattal betöltő és saját egyediséggel bíró kisebb egyházak teljesen a nagyobb egyházak kényének lennének kiszolgáltatva, mindenkor csak a nagyobb egyházak akarata érvényesülne; hasonlítana ahhoz a képtelenséghez, mely felmerülne abból, ha nagyobb birtokok a polgári életben birtokaránylagos szavazattal bírnának. Be kellene következnie, hogy 2000 lélekszámon alól önálló egyházak ne létezhessenek.

A 61. §. 1) betű alatt javasolt toldást feleslegesnek találjuk.

A 68. §-ban a zsinati tagok számának, tekintettel a dunántuli egyházkerületre, kettővel emelését indokoltnak nem találjuk; azon feltét alatt azonban, hogy a mi



kerületünk tornai és felsőzempléni megyéjére tekintettel két taggal többet választhasson, hozzájárulni készeknek nyilatkozunk.

A javaslat 97. §-ának miután a 20. § kimondja, hogy a presbiterium választja a gondnokot, nincs értelme, ha az az intentiója, hogy a szervezetünket átható kettős elnökség csak ott gyakorolható, a hol főgondnokság létezik, aristokratiko hierarchikus eszme.

A javaslat 98. § át, miután a főgondnoki czim csakis tiszteleti czim volt azok részére, kik az egyház iránt jótékonytságot gyakoroltak, s miután a következőesség azt hozza magával, hogy ha van egyházi főgondnok, legyen egyházmegyei is stb., miután a községek saját autonomiájok mellett különböző feladattal választhatnak magoknak gondnoki czimmal több tisztviselőket, -- feleslegesnek találjuk.

A 99. §-ban b) pont alatt, a gondnoki kötelességek sorába tett javaslatot elfogadandónak találjuk.

A 101., 102., 103. §-okban, szegény és árvagondnokság iránti javaslatot szintén helyeseljük.

A 105. §. második kibekezdésében foglalt javaslat a 168—174. §-okban befoglaltatván, felesleges.

A 110. §-ban a 174. §-hoz javasolt hivatalos működésükben kifejezés megtoldást, valamint

a 111. §-ban a tanároknak a 164. § szeréni elmozdításuk esetei közé a nyugdíjazás beigtatását s az ideiglenes vagy helyettes tanárok alkalmazása éveinek 2 évről 3-ra emelését nem ellenezzük.

A 133. §-ban javasolt intézkedés a 95. és 179. §-okban befoglaltatván, felesleges.

A 139. §-ban javasolt intézkedésnek a 147. §-ban felszámított pontok közé felvétele ellen nincs kifogásunk.

A 152. §-nak a 161. § helyett

A 153., 154., 155., 156., 157. §-oknak a 157. § helyetti felvételét elfogadhatónak találjuk.

A 161. §. f) pontja alatt javasolt intézkedésnek a 147. §. pontjai közé felvételét nem ellenezzük.

A 164. §-ban a 134-iknek pótlására javasolt azon intézkedés, hogy az esperes, a levél és pénztár, nemkülönben a közalapi járulékok felett felügyelni köteles, elfogadható.

A 162-ik § ban javasolt intézkedés azon hozzáttel, hogy mint az egyházkerületi gyűlés és bíróság tagja az egyházkerület előtt is tegyen esküt, elfogadásra ajánltatik.

A 171. § ellen nincs észrevételünk. — Ezekben végeztünk azon javaslatokkal, melyek egyházunk alkotmányos szervezetünk némely hiányainak javításául tétettek.

II-ik Törvényjavaslat a lelkész választásról alkotott törvényváltoztatásról. A lelkész választás szabadságának, — oly választásnak lévén hivei — mely felett a felettes hatóságoknak annyi joguk és kötelességük lehessen, miszerint ugy a lelkészi hivatalnak, mint a választásnak tisztasága, erkölcsi méltósága fentartassék, s mint ilyen tudomásul vétessék és megerősíttessék, vagyis egyházmegyénk a teljes szabad választás mellett nyilatkozik és pedig a régi alapon.

Ezekben van szerencsénk véleményünket a zsinatelőkészítő bizottság munkálatára megtenni s azt egész tisztelettel felterjesztjük a főt. egyházkerületre.

13. Szentimrey Ferencz, nagy-dobronyi tanító jelentí, hogy Kis Lajos volt pallói segédtanítót, ugyan ily minőségben magához vette s az illető mellette mint segédtanító működik.

Tudomásul vétetik; de egyszersmind utasítatik ugy Szentimrey Ferencz, mint bármelyik tanító, hogy az ily eseteket az esperesi hivatalhoz előlegesen bejelenteni szoros kötelességöknek ismerjék, mielőtt az ily segédhivatalnokokat alkalmaznák.

14. A f. évi Nyarádban tartott tavaszi közgyűlésünk 15. sz. határozatával, id. Virágh József elnöklete alatt Magyar József, Bernáth Zoltán, Felföldy Ödön és Fekesházy Miklós azzal bizattak meg, hogy a Horváth alaphól járuló segélyeknek igazságosan leendő kiosztása céljából a harmad és negyedosztályu lelkészi és tanítói jövedelmeket következőleg számítsák át. 1-ör: Azon díjlevelekbe,

melyekből valami tényleges fizetések kimaradtak, azok bejegyeztessenek. 2-or: A harmad és negyedosztályu egyházakban, a földjövedelem megállapításánál a cat. tiszta jövedelem háromszorosa, a hol pedig ez igen csekély, ott a haszonbérlet és cat. tiszta jövedelem közt levő közép-szám háromszorosa vétessék a föld jövedelméül. 3-or: Azon lelkészek, kiknek a missiói alapból nyert 300 frttal fizetésök 7—800 frtra emelkedik, valamint az elemi csapást szenvedettek, kik más tárakból és a közalapból segélyeztetnek a Horváth alapkamataiból jutalékot ne kapjanak, hanem ezen kamatok egészben a csekélyebb lelkészi és tanítói fizetések pótlására fordíttassanak.

Küldöttség munkálatát beterveztvén, az helyben hagyatott, és jövőben a Horváth alapból járuló segélyek ezen kiszámítás szerint fognak szétosztatni; a mint alább következik:

### I. Lelkészi fizetések:

1. Csepely	--	--	--	--	--	484	frt	86	kr.
2. Nagykapos	--	--	--	--	--	657	frt	73	kr.
3. Csicsér	--	--	--	--	--	849	frt	15	kr.
4. Bés	--	--	--	--	--	566	frt	32	kr.
5. Iske	--	--	--	--	--	593	frt	9	kr.
6. Vaján	--	--	--	--	--	709	frt	3	kr.
7. Bajánháza	--	--	--	--	--	484	frt	24	kr.
8. Mokcsa	--	--	--	--	--	528	frt	74	kr.
9. Szelmencz	--	--	--	--	--	663	frt	98	kr.
10. Palágy	--	--	--	--	--	561	frt		
11. Bező	--	--	--	--	--	747	frt	74	kr.
12. Salamon	--	--	--	--	--	813	frt	7	kr.
13. Csap	--	ásványból nyert 25 frttal				575	frt	29	kr.
14. Szalóka	--	--	--	--	--	834	frt	42	kr.
15. Agtelek	--	--	--	--	--	598	frt		
16. Gállocs	--	--	--	--	--	355	frt	82	kr.
17. Bátfa	--	--	--	--	--	625	frt		
18. Vajkócz	--	--	--	--	--	397	frt	30	kr.
19. Nyarád	--	--	--	--	--	606	frt	98	kr.
20. Szürte	--	--	--	--	--	774	frt	30	kr.



21. K.-Rát	—	—	—	—	—	421	frt	74	kr.
22. K.-Gejőcz	—	—	—	—	—	649	frt	80	kr.
23. N.-Gejőcz	—	—	—	—	—	592	frt	27	kr.
24. P.-Helmecz	—	—	—	—	—	505	frt	10	kr.
25. Minaj	—	missiói	300	frttal	—	951	frt	94	kr.
26. Tarnócz	—	—	—	—	—	577	frt	89	kr.
27. Jenke	—	missiói	300	frttal	—	990	frt	37	kr.
28. Lueska	—	missiói	300	frttal	—	943	frt	17	kr.
29. Pályin	—	—	—	—	—	525	frt		
30. Szeretva	—	—	—	—	—	537	frt	86	kr.
31. Pinkócz	—	—	—	—	—	691	frt	93	kr.
32. K.-Dobrony	—	—	—	—	—	808	frt	21	kr.

## II. Tanítók fizetése.

1. Nagy-Kapos	—	—	—	—	—	535	frt	76	kr.
2. Csicsér	—	—	—	—	—	418	frt	39	kr.
3. Bés	—	—	—	—	—	430	frt	17	kr.
4. Vaján	—	—	—	—	—	403	frt	65	kr.
5. Mogyorós	—	—	—	—	—	341	frt	46	kr.
6. Veskócz	állandó	53	frt	subventióval	—	234	frt	70	kr.
7. Ptruksa	—	—	—	—	—	281	frt	98	kr.
8. Palágy	—	—	—	—	—	210	frt	40	kr.
9. Botfalva	—	—	—	—	—	471	frt	1	kr.
10. Palló	—	—	—	—	—	274	frt	89	kr.
11. Nyarád	—	—	—	—	—	345	frt	68	kr.
12. Szürte	—	—	—	—	—	312	frt	6	kr.
13. K.-Rát	—	—	—	—	—	245	frt	45	kr.
14. K.-Gejőcz	—	—	—	—	—	320	frt	70	kr.
15. N.-Gejőcz	—	—	—	—	—	338	frt	87	kr.
16. P.-Helmecz	—	—	—	—	—	240	frt	86	kr.
17. Jenke	—	—	—	—	—	362	frt	86	kr.
18. Kereszt	—	—	—	—	—	235	frt	25	kr.
19. Sólymos	—	—	—	—	—	200	frt		
20. Revisese	—	—	—	—	—	304	frt	42	kr.
21. Lueska	—	—	—	—	—	315	frt	90	kr.
22. Szeretva	—	—	—	—	—	281	frt	38	kr.
23. Pinkócz	—	—	—	—	—	289	frt	92	kr.
24. Bező	—	—	—	—	—	271	frt	57	kr.
25. Zahar	—	—	—	—	—	368	frt	61	kr.
26. Polyánka	—	—	—	—	—	279	frt		

27. Salamon	—	—	—	—	—	—	457 frt 25 kr.
28. Záhony	—	—	—	—	—	—	484 frt 63 kr.
29. Csap	—	—	—	—	—	—	409 frt 7 kr.
30. Szalóka	—	—	—	—	—	—	344 frt 70 kr.
31. Ágtelek	—	—	—	—	—	—	246 frt 45 kr.
32. K.-Dobrony	—	—	—	—	—	—	451 frt 48 kr.

15. Olvastattak az ungi egyházmegyéből az egyházak és lelkészek részéről a magyarországi ev. ref. közalaphoz intézett segélykérvények, melyek közgyűlésünk által elbíráltatván, előadott okaik tekintetbe vétele mellett következőleg ajánlottak:

### I. E g y y á z a k k é r v é n y e i.

1. Nyarád  $\frac{1}{2}$  hold belfundusát a rajta levő rozszant papilakkal egy 10 cat. holdas kő és téglá épületekkel ellátott belfundussal cserélte ki 3550 frt pótlással, melynek  $\frac{1}{3}$  része a lelkészt illeti, a többi pedig az egyház közszükségeire fog jövedelmezni, ez okból kér 500 frtot.

Egyházmegyénk méltányolva ezen törekvő egyház áldozatkész-ségét ajánlja 500 frtra.

2. Bajánháza lelkészi lak és magtár falainak újból építésére kér 400 frtot.

Egyházmegyénk tapasztalva a bajánházai hivek áldozatkész-ségét ajánlja ezen egyházat 400 frtra.

### II. L e l k é s z e k k é r v é n y e i.

1. Szakal István nagyszeretvai csekély jövedelmű elemi csapást szenvedett lelkész, 6 gyermek neveltetéséből származó sok adóságának törlesztésére kér 100 frtot.

Szigoru körülményeire való tekintetből ajánltatik 100 frtra.

2. Hegedüs Sámuel bajánházai lelkész, családja tagjainak betegeskedése folytán adóságba merült, azonfelül földjeinek egy részén

a termést minden évben elpusztítja az árviz :  
kér 150 frtot.

Ezen mostoha viszonyok folytán  
ajánltatik 100 frtra.

3. Pazar István iskei lelkész, adósága tör-  
lesztésére és gyermeke taníttatása költségeinek  
fedezésére kér 200 frtot.

Tekintettel nagy családjára és  
sok adóságára ajánltatik 100 frtra.

4. Szőlősy Ferencz mokcsa-kerézi lelkész,  
kinek minden jövedelmét gazdálkodása ered-  
ményezi, ezen évben az árviz mindenét elpusz-  
tította, az árvizmentes területen pedig ugyszól-  
ván mi sem termett, s neje folytonos betegeske-  
dése folytán adóságba keveredett kér 150 frtot.

Egyházmegyénk ösmerve a  
szigoru körülményeket, melyek  
közt ezen lelkész családjával  
nélkülözéseknek van kitéve, —  
ajánlja 150 frtra.

5. Oláh Kálmán ásványi előkönyörgő tanító  
szemét Pesten gyógyíttatván eladósodott, látásá-  
nak elvesztése miatt segédet kénytelen tartani  
félfizetésre, kér 100 frtot.

Ezen különben is szük jövedelmü  
egyházban szolgáló, nyomorban  
snylódó egyén ajánltatik 100 frtra.

6. Rásky Endre 85 éves csekély jövedelmü  
agg lelkész, neje több év óta világtalan, ezen  
felül csekély jövedelméből segédet kénytelen  
tartani, holott jövedelme saját családja fentar-  
tására is elégtelen : élethosszig kér 100 frtot.

Tekintve ezen szerencsétlenség  
sujtotta agg lelkész szájalomra  
méltó helyzetét ajánltatik élet-  
hosszig évenként 100 frtra.

7. Kecskeméthy Bénéjámín pinkóczi lelkész,  
ki 34 évre terjedő lelkészi pályáján csekély  
jövedelmü egyházakban hivataloskodik azon felül  
gyermekeit taníttatta, és sok mostoha év termé-

ketlensége folytán adósággal van terhelve, élet-  
hosszig kér 200 frtot.

Mint sok nélkülözést szenvedett  
és adósággal terhelt lelkész a jelen  
évre ajánltatik 100 frtra.

8. Benedek János felső-reviscei magas  
életkoru lelkész, csekély jövedelméből nem képes  
számos tagból álló családját fentartani, ezen  
felül 1884 ik évben tűzkárt, azóta sok elemi  
csapást szenvedett kér 100 frtot.

Súlyos körülményeire való tekin-  
tetből ajánltatik 100 frtra.

16. Ugyan azon közgyűlés 58. sz. a. határozatá-  
val nt. Szabó Endre esperes és Bernáth Zoltán tanács-  
bíró urak felkérettek a nagy-szelmencezi egyházban már  
évek óta napirenden levő zavarok megvizsgálására, és  
a mennyire lehető a rend helyre állítására. Ennek foly-  
tán nt. esperes ur küldött társával N.-Szelmenczben meg-  
jelenvén, az ügyeket rendben találták, nevezetesen van  
gondnok, vannak kellő szamu presbiterek, főként az  
adóügy tisztába hozatott, mely leginkább alapot szolgál-  
tatott a vizsgálódásra.

Ezen jelentés örvendetes tudomásul  
szolgál.

17. Olvastatott a főt. egyházkerület f. évi ápril  
28—30. napjain Miskoleczon tartott közgyűlésének 109. sz.  
határozata, melylyel utasittatik egyházmegyénk felvilágosítást  
adni arról, mennyiben jogosult Fürjész Tamás lukai lel-  
kész panasza, melyet az ungi egyházmegye f. évi ápril  
2—3. napjain Nyarádban tartott közgyűlésének 25. sz. a.  
határozata ellen felterjesztett azon tévedésen alapuló ok-  
ból, mintha az ungi egyházmegye ezen határozatával,  
testvére Fürjész István volt iskei lelkész által magtár-  
alapul felajánlott életmennyiséget Pazar István jelenlegi  
iskei lelkésznek rendelte volna kiadatni.

Egyházmegyénk csak a Fürjész Ist-  
ván által befizetett életmennyiség kama-



tait rendelte a lelkész javadalmául kiadatni; mert id. Virágh József, ki ez ügyben vizsgálat végett már korábban ki volt küldve, azt jelentette, hogy az iskei egyház magtára a lelkész fizetésének gyarapítása és a hivek terhének könnyítése végett alapított, és miután a hivek az általok befizetett életmennyiség kamataiból fizetik a lelkészt; igazságosan járt el egyházmegyénk, midőn a Fürjész István által befizetett életmennyiség kamatait hivatali utódjának rendelte évenként kiadatni.

18. Dr. Kiss Áron és Józsa Pál mint az ev. ref. tanítók országos központi bizottságának elnökei egy meleghangu felszólítást küldenek egyházmegyénknek, melyben azt a „Magyar Protestáns Néptanító“ tanügyi lap partolására és terjesztésére hívják fel.

Egyházmegyénk midőn tudomásul veszi ezen hozzá intézett felszólítást, ugyan akkor melegen ajánlja ugy a tanügy barátok, valamint a tanférfiak figyeimébe ezen közhasznu tanügyi lapot, mely népnevelési ügyünk terén valódi hézagot pótol.

19. Olvastatott a tanügyi bizottságnak az ungi ev. ref. egyh. megyében létező 39 felekezeti iskola szellemi és anyagi állapotáról szóló jelentése.

Tudomásul vétetett.

20. Olvastattak a csieseri, vajáni és kisgejőczyi ev. ref. egyházak kérvényei, melyekben kéri az italmérési jog kártalanítása fejében részökre megítélt összegeket, melyek a nmlgu. m. kir. pénzügyminiszterium által kötményezett kötvényekben állami kezelés alatt visszatartanak, — nagyobb jövedelmezőség szempontjából, — értékesíthető állampapirokban kiutalványoztatni.

Egyházmegyénk tisztelettel felkéri a főt. egyházkerületet; méltóztassék a nmltgu m. kir. pénzügyminiszter urnál közben járni, ezen kölményezett kötvényekben viszatartott összegeknek az illető egyházak részére való kiutalványozása érdekében.

21. A f. évben Nyarádban tartott közgyűlésünk 26. sz. határozatával az ungi egyházmegyében felállítandó özvegyárvatár alapszabályát azon fentartással fogadta el, ha ez iránt az egyes egyházak presbiteriumai megkérdeztetnek, a mennyiben ezen intézet felállítása által azok is érdekelve vannak, mert a Horváth alapból részökre járuló segélyből három éven át 1000—1000 frt, további három éven át pedig 500—500 frt fordittatik e tár gyarapítására. A beérkezett vélemények egy e célra ki-nevezett bizottság által átvizsgáltatván kitünt, hogy 38 anyaegyház közül 34 bele egyezett az egyházmegye azon intézkedésébe, hogy a jelzett, idő tartama alatt a fentnevezett összegek a tár gyarapítására fordittassanak.

Egyházmegyénk ezzel az özvegy árvatárt saját kebelében megalapított-nak jelentvén ki, annak alapszabályát megerősítés végett a főt. egyházkerületre tisztelettel fölterjeszti.

22. A f. évi Nyarádban tartott közgyűlés 59. sz. határozatával utasítottatott a bátfai egyház előljárósága, az egyház tulajdonát képező, a hiveknél kint levő tőkepénzek és kamatok beszedésére, és eljárásuk eredményéről pontos jelentés tételére; azonban eddig jelentést nem tettek.

Még egyszer komolyan és felelőség terhe alatt felhivatnak ezen tőkepénzek és kamatok rendezésére, illetve beszedésére, s ha az egyházmegye rendelkezésének eleget tenni tovább is vonakodnak, az ó költségükre fog kikül-



detni egy bizottság, ezen ügy rendbe-  
hozása végett.

23. Ugyan azon közgyűlés 60. sz. a. utasította a vajkőcezi egyház előjáróit, hogy az egyházat terhelő 66 frt adóhátralékot törlesszék s erről az esperesi hivatalt értesítsék.

Miután a meghagyásnak eleget nem tettek újra megsűrgtetnek.

24. Ugyan azon közgyűlés 63. sz. a. határozatával ngs. Kovách Károly e. m. gondnok és Ábrahám István tanácsbíró urak, kiküldettek Záhonyba a lelkész és tanító közötti viszály okának megvizsgálására, ha lehetséges annak megszüntetésére.

Jelentésök be nem érkezvén megsűrgtetnek.

25. Ugyan azon közgyűlés 65. sz. a. utasított a k.-dobronyi egyház előjárósága, hogy az adó és ártér hátralékokat még az évben törlessze és arról jelentést tegyen az esperesi hivatalhoz.

A k.-dobronyi egyház előjárósága jelentését eddig be nem adta, következőleg az egyházmegye rendeletének sem tett eleget. Még egyszer komolyan megintetnek, hogy az ártér és adóhátralék ügyét tisztázzák, és eljárásuk eredményéről az esperesi hivatalt záros határidő alatt értesítsék.

26. Ugyan azon közgyűlés 66. sz. a. megbizta a nagy-dobronyi s. lelkészt az egyház anyagi ügyeinek rendezésével, annyival inkább, mert az elbetegesedett lelkész ezt nem eszközölheti.

Miután a s. lelkész más egyházba távozik, a helyét elfoglaló utód kötelez-

tetik a nagy-dobronyi egyház anyagi ügyeit rendezni.

27. Ugyan azon közgyűlés 71. sz. a. utasított az egyházmegyei pénztárnok, a Pazar József n.-szelmencei lelkész tartozásának megvizsgálására és kiderítésére annak vajon a 220 frtos és 200 frtos kötvények egyike vagy másika nem lett-e kiegyenlítve?

A pénztárnok jelenti, hogy a 220 frtos kötvény kiegyenlített, csakis a 200 frtos követelés áll fent Pazar József ellen.

28. Ugyan azon közgyűlés 72. sz. a. fölkéretett ngs. Kovách Károly e. m. gondnok ur, hogy a k.-ráti egyház tulajdonát képező, községi iskola helyiségül átengedett, de erre a célra föl nem használt területet, melyet az ottani r. kath. lelkész jogtalanul elfoglalt és nem hajlandó az egyház tulajdonába visszabocsátani; igyekezzék visszaszerezni, ha lehet békésen, ha így nem sikerül, törvényes eszközök igénybevételével is.

Ez ügybeni eljárásra a gondnok ur ismét felkéretik.

29. Ugyan azon közgyűlés 40. sz. a. nt. Szabó Endre esperes és Bernáth Zoltán urak felkérettek a Nagy Simon botfalvai tanító és hivei közt felmerült vizzályos ügy megvizsgálására; és ha lehetséges elintézésére. A küldöttek megbízatásukban eljárván a békés elintézését nem eszközölhették, a mennyiben az ügy méginkább elmérgesedett és oly körülmények merültek fel, melyek csak fegyelmi uton orvosolhatók.

Az esperes ur felkéretik a fegyelmi eljárás megindítására.

30. Ugyan azon közgyűlés 13. sz. határozatával a pallói leányegyház előjárói rendes tanító választására utasítottak; oly kikötéssel, miszerint a megválasztott

tanító, az agg tanító haláláig az egész lakást, és a tanítói fizetésnek felét élvezné, azután pedig az egész tanítói javadalom élvezetében részesülne.

Azonban a pallói leányegyház előjárói az egyházmegye meghagyásának eleget nem tettek; mert sem hírlapi hirdetéssel, sem magán uton nem kíséreltek meg a tanítói állomás betöltését, ezért mint engedetlenek megrovatnak és 5 frt birságban az özvegyárvtár részére elmarasztaltatnak s ezen összeg behajtása az egyházmegyei ügyésznek kötelességévé tétetik.

31. Nt. esperes ur jelenti, hogy Szabó István ungvári helyettes lelkészt nagy-dobronyba s. lelkészül, Kovách István n.-dobronyi s. lelkészt Asványba, Móré Eleket pedig mint bátfai s. lelkészt Pallóba rendelte s. tanítókul.

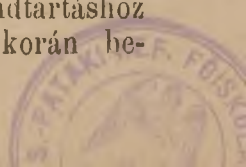
Tudomásul vétetik.

32. Tanügyi bizottság elnöke jelenti, hogy az 1889. évi őszi egyh. kerületi gyűlés 45., 46., 47-ik pontjai az isk. előjárók és iskola látogatóknak utasításul szolgál, azonban ezen utasítást többen figyelmen kívül hagyják.

Utasítatnak a lelkészek és tanítók hogy az 1889. évi őszi egyh. kerületi közgyűlés 45, 46. és 47. pontjait szigoruan szemelőtt tartva; magokat ezen pontokhoz alkalmazzák.

33. Ugyanaz jelenti, miszerint több iskolákban a felvételi és az iskola rendtartáshoz szükséges több naplók nincsenek meg, vagy hiányosan kezeltetnek.

Utasítatnak az iskolát fentartó egyházak, hogy az iskola rendtartáshoz szükséges naplókat ideje korán be-



szerezzék s a tanítók ezeket pontos jegyzékbe foglalva, ezekről az iskola látogatóság előtt számoljanak be s az iskola mulasztások kiadását a közs. bíró által aláírt nyugtával igazolják.

34. Ugyanaz jelenti, hogy a statisztikai adatok hiányosan vannak kiszolgáltatva.

Választmányi elnök felhivatik, hogy azoknak neveit, kik a statisztikai adatok kiszolgáltatására kevés gondot fordítanak, névszerint nevezze meg, kik is jövőre hason mulasztásokért pénzbírsággal fognak megrovatni.

35. Ugyanaz jelenti, hogy Ungvár, Tarnócz és Pallóból az iskola tankötelesek kimutatva nincsenek.

Utasítatnak a nevezett egyházak a tankötelesek kimutatására.

36. Ugyanaz jelenti, hogy az iskola látogatók az egyh. megyei tanügyi bizottság üléseire meghívandók.

Az 1889. évi tavaszi egyh. ker. gyűlés jegyzőkönyve 61. sz. 8. pontja értelmében az iskola látogatók az egyh. megyei tanügyi bizottság rendes tagjaiul vétetvén, mint ilyenek a tanügyi bizottság üléseire minden alkalomkor meghívandók.

37. Ugyanaz jelenti, hogy több iskolában mindeideig VI. osztály felállítva nincs, sőt több iskolában e tekintetben visszaesés van.

Utasítatik minden tanító, hogy a vezetésére bizott iskolák mindenikében 6 osztályt állítson fel, a hol pedig az bár mi okból nem lehetséges, e tárgy-



ban kimerítő jelentését a tanügyi bizottsághoz terjessze be.

38. Ugyanaz jelenti, hogy Ungváron az iskolai alap múlt évben 300 frttal volt kimutatva és ez évben nincs kimutatva semmi.

Felhivatik az ungvári egyház, hogy a legközelebbi közgyűlésre adjon felvilágosítást, mi oka ezen alap elenyészésének.

39. Ugyanaz jelenti, hogy a tanítólak rossz 7 egyházban és nem törvényszerű 5 egyházban.

Figyelmeztetnek az illető egyházak, hogy az e tárgyú törvény követelményeinek eleget tenni igyekezzenek.

40. Ugyanaz jelenti, hogy a faiskolák nagyrészen elhanyagolt állapotban vannak:

Minthogy minden tanító köteles faiskolát kezelni — hol ez nincs, utasítatik minden tanító, hogy a faiskola nem kezelésének kimerítő alapos okát adja.

41. Ugyanaz jelenti, hogy több iskolákban az egész iskolai év első felében vétetnek fel iskola-kötelesek, rendes tagokul, mi a haladást nagyban hátráltatja.

Utasítatnak a tanítók, hogy az iskolába rendes tagokul csakis az iskolai év szeptember havában fogadjanak el iskola-köteleseket, azontul pedig elfogadni nem kötelesek.

42. Olvastatott a szatmári ev. ref. egyházmegyének 1891. ápril 16-án Szatmáron tartott közgyűléséből egyházmegyénkhez küldött — a fentebb tárgyalt Törvény-



javaslattal szemben egyházalkotmányunk védelmére felhívó — testvéri szózata.

Ezen testvéri szózat saját nézeteinknek lévén hű visszatükrözője, egyházmegyénk részéről méltó pártolással találkozik, — a mennyiben fenti törvényjavaslatra már előzőleg ilyen szellemenben szerkesztett véleményezésünkkel annak kifejezést is adtunk.

43. Ifj. Szabó Endre minaji lelkész, kit nt. esperes ur a f. évben az ungvári lelkész beiktatása végett küldött, eljárásáról beterjesztett jelentésében azon kérdést intézi egyházmegyénkhez, van-e joga az esperesnek vagy küldöttének az isteni tisztelet alkalmával functiót teljesíteni? a mint ezen eljárási mód egyházmegyénkben és másutt is gyakorlatba vétetett, vagy pedig eljárása csakis azon tárgyak átadására szorítkozik, melyek a lelkész gondozása alatt állanak; a mint ez történt az ungvári lelkészi beiktatás alkalmával, midőn a beiktatandó lelkész ragaszkodván az 1883-ik évi őszi egyházkerületi közgyűlés jegyzőkönyvének 9-ik pontja VI. részében megírt intézkedéshez; a gyakorlat útján kifejlett beiktatási módot mellőzte, s az esperesi küldöttnek az isteni tiszteletbeni részvételét meg nem engedte.

Egyházmegyénk tiszteletben tartja a főt. egyházkerületnek az 1883-ik évi őszi gyűlésének a lelkészi beiktatásra vonatkozó intézkedését s azt nem is mellőzi; de miután ezen cselekmény minél ünnepélyesebbé tétele szempontjából, nem csak egyházmegyénkben, de más egyházmegyénkben is az a gyakorlat fejlett ki, hogy ily alkalmakkor az esperes vagy küldötte az isteni tiszteletben is tényleges részt veszen: Egyházmegyénk kötelezőleg kimondja, hogy mindaddig míg a felettes hatóság részéről erre nézve más intézkedés nem történik, minden beiktatandó lelkész

köteles magát az egyházmegyében a gyakorlat útján kifejelett lelkesi beiktatásra vonatkozó eljárási módozatnak alá vetni.

Ezen határozat ellen Német Péter a főt. egyházkerületre felebbez.

44. Olvastatott az Ungváron állítandó prot. nőnevelde ügyében az Ágteleken tartott egyh. m. közgyűlésből kiküldött bizottság jelentéses jegyzőkönyve; mely szerint kiküldött bizottság tisztelettel kéri a nt. egyházmegyei közgyűlést, hogy

1-ször: Nt. esperes úr az e. m. gondnok urral bizassék meg az állítandó nőnevelde érdekében segélygyűjtő iverket hivatalos láttomozással a bizottság rendelkezésére kibocsátani.

2-szor: Ugyancsak tisztelettel kéri kiküldött bizottság a nt. egyházmegyei közgyűlést, hogy a főt. egyházkerülethez, — főt. és mélt. Konventhez, s a nagymélt. vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter urhoz czimzett segélyért való folyamodások pártolással továbbittassanak, s terjesztessenek föl illető helyeikre.

A segélygyűjtő iverk hivatalból való kibocsátása elhatároztatik, s nt. esperes úr az e. m. gondnok urral a gyűjtés nehéz, de áldásos munkájában fáradozó bizottság szives támogatására fölkéretik.

A folyamodások méltó meleg pártolással továbbittatnak, illetékes helyeikre fölterjesztetnek.

45. Ugyan azon közgyűlés 27. sz. a. határozatával, az Ungváron felállítandó ev. ref. leánynövelde fenntartására azon föltétel mellett szavazott meg az egyházmegye tulajdonát képező ungvári ház jövedelméből évenként 800 frtot, ha ezen összeg átadásába az egyes egyházak presbiteriumai beleegyeznek. E végből nt. esperes

ur körlevélileg felhívta az egyházak presbiteriumait véleményök betérjesztésére, a beérkezett vélemények a gyűlés kebeléből kiküldött bizottság által megvizsgáltatván, az eredmény lett, hogy 38 anyaegyház közül 25 hozzá járult az egyházmegye azon intézkedéséhez, hogy a 800 firt a felállítandó leánynövelde céljára fordíttassék.

Tudomásul vétetik.

46. Nagyt. esperes úr jelenti, hogy főt. püspök úrtól egyházak és lelkészeknek május hó 4-én kiosztás végett küldött 650 firt domesztikai segély kiosztatott.

Tudomásul szolgál.

47. Az 1890-ik évben Ágteleken tartott közgyűlés alkalmával Szabó József egyházmegyei tanügyi bizottsági elnök egyházkerületi népiskolai bizottsági taggá választatott meg Szabó Endre helyett, ki esperessé lett megválasztatása következtében ezen állásáról leköszönt. Azonban az 1890-ik évi szept. hó 16—17. napjain Miskolczon tartott egyházkerületi közgyűlés jegyzőkönyvének 78. sz. a. az jeleztetik, mintha Szabó József egyházmegyei tanügyi bizottsági elnökké választatott volna, holott az illető már 1883-ik évben megválasztatott ez állásra.

Egyházmegyénk kéri a főt. egyházkerületnek az 1890-ik év szept. hó 16—17. napjain Miskolczon tartott közgyűlése 78. sz. a. jegyzőkönyvi pontját kiigazítani, és tudomásul venni, hogy Szabó József az ungi egyházmegye részéről egyházkerületi népiskolai bizottsági taggá választatott.

48. Olvastatott ifj. Szabó Endre minaji lelkész kérvénye, melyben utasíttatni kéri egyháza előljáróit az iránt, minő célhoz vezető lépéseket kellene tenniök arra nézve, hogy fontos missiói hivatással bíró egyházuk, — mely több szétszórt fiókegyházak központját képezi, — építkezésből eredő nagy kamatu adóságát, kisebb %-ra



convertálhassa, hogy így ezen idegen ajku és felekezetű népek közé ékelt egyház fontos hivatását továbbra is teljesíthesse.

Egyházmegyénk már igen nagy áldozatokat hozott ezen egyház fentartása végett, mert annak fenállását a protestantizmus érdekében igen szükségesnek tartja, s jótékonyosságát ez után sem vonja meg tőle, de ez idő szerint a sok anyagi szükséggel küzdő egyházak anyira igénybe vették pénzerejét, hogy ezen fontos lelkeszi állomás segélyezésére jelenben mit sem tehet, hanem a legmelegebben ajánlja a főt. egyházkerület pártfogásába, miszerint ezt a missiói bizottság gondoskodásába méltóztassék a legsürgősebben ajánlani.

49. Az 1891. évi nyarádi e. m. közgyűlés 22. j. k. pontjában Laky József felebbezésére hozott határozat ellen Horváth Dezső az egyházkerületre terjesztett felebbezése f. évi Miskolczon tartott egyh. ker. gyűlés 97-ik j. k. pontja alatt azon megokolással, hogy „nincs teljesen kimutatva, miért és mily szerződésnél fogva illeti a tanítót azon évi 100 forint fizetés és az egyház minő okokból tagadta meg a további kötelezettséget“, áttétetik az ungi egyházmegyéhez azon utasítással, hogy kísérelje meg a békés kiegyenlítést, s erről szóló jelentését jövő őszi egyh. ker. gyűlésre adja be.

Az ungi ev. ref. egyházmegye a békés kiegyenlítést nem eszközölköztet azon oknál fogva, mert az ungvári egyház nem tett jelentést az egyházmegyei gyűlésre, hogy mily szerződésnél fogva illeti azon évi 100 frt a tanítót s minő okokból tagadta meg az egyház annak további fizetését. Az ügy elintézésére Bernáth Dezső és Német Péter kiküldetnek.



50. Nagyt. esperes úr jelenti, hogy a gálóczi lelkész javadalma emelésére 1000 frt tőke-segély kamata a közalaphól kiutalványoztatott, — s Vágó István, gálóczi lelkész az 5%-ot fel is vette ez összeg után és pedig  $3\frac{1}{2}$  %-ot a Konventtől, —  $1\frac{1}{2}$  %-ot az egyházmegyétől, mint a múlt év november havában tartott rendkívüli e. m. gyűlésen a konventi utasítás szerint határozottatott.

Tudomásul szolgál.

51. Olvastatott a közalapi bizottságnak 1891. május 26-án „a közalap bevallási ivei elbírálása tárgyában“ tartott ülésének jelentéses jegyzőkönyve.

Tudomásul szolgál.

52. A közalapi bizottság fentebbi jelentése folyományaként az ungvári ref. egyház domesticai bevallási ive vétetik tárgyalás alá, mely a közalapi bizottság által, mivel „abban Ungvárról és Baranyáról összesen csak 92 egyháztagnak neve van bevezetve, holott a lelkész választás alkalmával 167 szavazó volt, tehát a közalapra fizetni kötelezett egyháztagnak majd a fele kihagyatott a bevallási ivből“, továbbá: „mert többen az egyház hívei között, p. Cséka Károly, Fekésházy Gyula, Mokesay Béla stb. feltűnően csekély évi járulékot fizetnek s az a presbyterium által nem indokoltatik, s végre azért is, mert a bevallási iv a gondnok által nem iratott alá s meg nem pecsételtetett, — el nem fogadtatott; hanem azon utasítással küldetett vissza az egyház előljáróságának, „hogy a bevallási ivbe a gyülekezet minden tagját, ki a törvény értelmében fizetésre kötelezhető bevezetni s a fölmentendőkre, valamint az aránytalanul keveset fizetőkre nézve a presbyterium indokolt javaslatát a lelkész és gondnok által aláírott és megpecsételt bevallási ivvel (2 példány) együtt az esperesi hivatalhoz beküldeni el ne mulassza“, — beküldetett aláírva és megpecsételve, ezen mellékelt magyarázó és világosító sorokkal: „a bevallási eljárást a presbyterium a lelkész választási névsor magállapítása és lezárása előtt ejtett-e meg, a mikor a választásra jogosított egyháztagnak száma felől nem birhatott biztos tudomással. A bevallási iven kiállítás időül

jelzett ápril 19. a már korábban megállapított bevallási iv lemásolási idejét jelenti. Hogy néhány egyháztág csekély évi járulékot fizet, arra nézve tisztelettel jegyezzük meg először is, hogy a kifogásolt egyének adományaival mi betöltve látjuk a törvény szellemét, mert habár adományaik nagyobbak lehetnének is, mindazáltal lényegesen többre ugy sem rughatnának, másodsor, számosan vannak, a kik még többet fizetnek, mint a mennyire törvényszerint kötelezhetők lennének.“ Nt. Esperes ur, miután a közalapi bizottság ő hozzá tette, — ez ügyet az egyházmegyei közgyűlés elé tárván, határoztatik:

Az ungvári egyház domesticai bevallási ive, — a mennyiben az minden fenforogható esettől eltekintve, kevés domesticai járulékot mutat fel, — visszaküldetik, s az egyház presbyteriuma a közalapi bizottság utasítása szerint eljárni köteleztetik.

53. Olvastatott a pályiniak felfolyamodása az 1891. ápril 2., 3. napjain Nyarádban tartott e. m. közgyűlés 76. jk. pontja ellen, mely folyamodás értelme szerint ugyanis Soltész Tamás pályini lelkésznek fenti jk. pont alapját képező azon előterjesztése, hogy a 225 frt regále kártalanítási összeg a pályini lelkészi beltelek után járul, nem felel meg a valóságnak; mert a közbirtokosság valláskülönbség nélkül abban egyezett meg, hogy a pályini ref. egyháznak egy egész telket tevő kulcsa legyen templom-építési célra, mely 216 frt 43 krnak felel meg. A 216 frt 43 kr. reg. kártalanítási összeg tehát a templom-építési alapot illetván, kéri a fent jelzett jk. pont azon határozotát, melyben a reg. kártalanítási összeg után eső jövedelem a lelkésznek íteltetett — megváltoztatni, s az összeget a pályini templomépítési alapra itélni.

Az ügy alapos megvizsgálása végett id. Virágh József és Bernáth Zoltán urak kiküldetnek.

54. Az ásványi leányegyház 600 frt 43 krra felszámított díjlevél csatolásával anyaegyházzá való alakulhatását kérelmezi.

A mennyiben folyamadó leányegyház, lelkész-tanítói állomássá szervezkedését önmaga is csak szemévilágát vesztett szerencsétlen tanítójának nyugdíjaztatásától teszi függővé, s a mennyiben a beterjesztett díjlevél jóvá nem hagyhatása esetén küldöttség kéretik; folyamadó kérelme ez alkalommal teljesíthető nem lévén, Nt. Szabó József és Makay Miklós urak kiküldetnek.

55. Laky József ungvári tanító folyamodik, hogy néhai özv. Diószeghy Dánielné végrendelete értelmében az általa a ref. egyháznak oly módon hagyományozott ház jövedelméből, hogy a ház jövedelmének fele az ungvári ref. lelkész, negyedrésze az egyházat, negyedrésze az éneklész-organászt illeti, őt illető évi 62 frt 50 krt a ref. egyház 17 év óta soha nem adta ki, — utasítsa azért a nt. Egyházmegye az ungvári ref. egyházat, hogy ezen 62 frt 50 krt 17 évre kamataival neki fizesse ki, s az egyház jövőben a végrendelet szellemében járjon el.

Ez ügy mibenlétéről kellő tájékozást szerezni, kiküldetnek Bernáth Dezső és Német Péter.

56. Ugyancsak Laky József, ungvári tanító a mult iskolai évben a s lelkész helyett végzett tanításért a nt. Egyházmegyétől már kiutalványozott 50 frthoz még a hátra levő 50 frtot kérvényezi, mivel folyamadó állítása szerint az 1890. évi ágteleki gyűlésen neki ezen szolgálmányért a s. lelkésznek fizetni szokott 100 frt megígértetett.

Mivel az ágteleki gyűlés határozata szerint: „az ungvári tanítónak kötelességévé tétetik, hogy a s. lelkésznek



egyházmegyénk által megajánlott összegből még kiutalandó díjazás mellett eddig a s. lelkészek által tett kötelességet pontosan teljesítse“, — azon „még kiutalandó“ összeg pedig vagyis 50 frt már kiutalványoztatott s folyamodó által fölvétetett, — kérvényével folyamodó elutasítottik.

57. L Szabó Endre a minaji, — ifj. Szakal István a lueskai missiói központokból beadják missiói jelentéseiket.

Tudomásul vétetnek.

58. A missió ügyből folyólag fölmerült, hogy az egyházm. gyűlésekre beadott missiói jelentések a sok végzendők miatt fel sem olvastathatnak mindenkor, holott az Egyházmegye óhajtana részletes tudomást venni azokról Határoztatik:

A missiói jelentések őszi gyűléseink előtt — mint a többi beadványok betérjesztendők, melyekről az Egyházmegye gondnoka lesz szives méltató jelentést tenni az egyházmegyei közgyűlés előtt.

59. A vajáni szegény szülők tanköteles gyermekei tandíj pótlására a nt. Egyházmegye által kivételesen adományozott 30 frt elszámolásáról a kimutatás betérjesztetik.

Tudomásul vétetik.

60. Olvastatott Szabó István n.-dobronyi s. lelkész folyamodása, melyben kéri, hogy miután főnöke hivatalos kötelességek végzésére egészen képtelen, így ő egész terhet visz, — s. lelkészi fizetése javíttassék, -- s fentebbi okból minden a papi hivatallal összefüggésben levő teendőkre nézve a nt. Egyházmegye intézkedni kegyeskedjék.

Ez ügybeni intézkedés végett Ábrahám István és Felföldy Ödön urak küldöttségileg kimenni fölkéretnek.



61. Fűrjész Sámuel, nyugalomba vonult tanító az Egyházmegye útján az Egyházkerületre segélyért fölterjesztett folyamodása az ungi e. m. segélyosztó bizottságához tétetik át figyelembe vétel végett.

Tudomásul szolgál.

62. Ugyancsak a bajánházai egyháznak egyh. megyénk pártolásával az E.-ker.-re fölterjesztett segélykérvénye azon utasítással tétetik vissza E.-megyéinkhez, hogy a rendelkezésünk alatt levő segélyforrásokból nyujtsunk módot a kérelmező egyháznak adóssága törlesztésére.

Tudomásul szolgál.

63. A nőnövelde ügyében a Nyarádon tartott egyházmegyei gyűlésből tanterv készítés végett kiküldött bizottság jelenti, miszerint az állítandó nőnövelde 4 elemi osztályában a tiszáninneri ev. ref. e. ker. által megállapított tantervet javasolja, a női ipar és rajzolás hozzáadásával. A felsőbb osztályok tantervének kidolgozása jövő egyh. m. gyűlésre ígértetik.

Tudomásul szolgál.

64. Id. Virágh József egyh. m. pénztárnok úr jelenti, hogy az állítandó prot. nőnövelde javára a Sárospatakon tanuló ungmegyei ifjuság által a traski fürdőben rendezett multság tiszta bevétele 47, azaz negyvenhét o. é. for. a nevezett célra kezeihez elküldetett, mely összeghez most utólagosan Tdó Ábrahám István úr 2 frt, Ngos Bernáth Dezső úr 1 frt, Tdó Magyar Bertalan úr 1 frt felülfizetéssel járulván, 51 azaz ötvenegyet forint nőnövelde-alap van készpénzben.

A jelentés örvendetes tudomásul szolgál, s a fenti 51 frt mint nőnövelde-alap egyelőre takarékpénztárba helyezni határoztatik.

65. A n.-dobronyi ref. egyház előljárósága a legközelebbi Nyarádon tartott e. m. gyűlés jkönyvének 23.

pontja alatt Ragyóczy Bertalanné Tély Euláliának az egyház előjáróságával szemben fölterjesztett panaszából folyólag fólhivatik, hogy ezen követelés mibenlétéről az őszi egyh. megyei közgyűlésre jelentést tegyen. Jelentés nem tétetvén :

Nevezett egyház előjárósága megsürgettetik, s ha a jelentést beadni tavaszi e. m. gyűlésünkre elmulasztja, 5 frt pénzbírsággal sújtatik.

66. Ugyanazon gyűlés 36. jkönyvi pontja alatt Mesko János szürtei tanító ismételt utasított jelentés adásra. S jelentés ottan nevezett ügyről ismételt utasítás daczára sem érkezett.

Mivel Mesko János szürtei tanító az ismételt utasításnak sem tett eleget, 5 frt erejéig megbírságolása elrendeltetik.

67. Ugyanazon gy. 37. jkönyvi pontjában az ágteleki ref. egyház előjárósága az ártér-adó összegeinek hiteles kimutatására és betérjesztésére hivatik fel. Jelentés nem érkezett.

Az ágteleki ref. egyház előjárósága jelentésadásra utasittatik.

68. Ugyanazon gyűlés 80. jkönyvi pontjában nt. Szabó Endre esperes urra bizott veskóczy regále ügynek, esperesi jelentés szerint tek. Hegyi György e. m. ügyvéd urra ruháztatott át, folyamatba van.

Tudomásul vétetik.

69. 1891. ápr. 2., 3. napjain tartott e. m. közgyűlésünkben közhirdetésre ajánlt egyházaink a tavaszi e. ker.

gy. j. könyvéből kimaradván, azoknak újra fölterjesztése határoztatik.

Csepely. Mokcsa. Jenke. Ágtelek. Vajkócz az ungi egyházmegyéből köz-hirdetésre ajánltnak s a főt. Egyh. kerületen fölvetetni tisztelettel kéretnek.

70. Herczeg Károly szeretvai lakos panaszolja, hogy a nyarádi gyűlés 81. j. k. pontjában az ő folyamodása azért lett elutasítva, mert az ott fenforgó ügyben ellene évekkal előbb hozott végzésre nem felebbezett, holott ő nem felebbezhetett; mert a végzést csak 1890. decemberben kapta.

Panasza elfogadtatik, s felhatalmazza egyh. m. közgyűlésünk panaszolót, hogy folyamodványát jövő egyh. m. gyűlésünkre adja be.

71. Olvastatott Kőszeghy István k.-dobronyi ev. ref. tanító miskolczi tanítóvá történt megválasztása folytán jelenlegi állomását f. hó 26-án elhagyni szándékolt bejelentése; s ezzel kapcsolatban olvastatott fizetésének esorbitását panaszoló folyamodása, mely szerint 3 évi szolgálata után majdnem félévi fizetéscsonkulást szenved; a mennyiben 1888. aug. 25-én, midőn a k.-dobronyi tanítóságot elfoglalta, sem terményrészleteket, sem tandíjt nem kapott, hanem csakis a fél proventust; — most pedig törvény szerint itt kell hagynia a fél proventuson kívül: a) A félévi tandíjt. b) A szántó föld harmadrészén felül eső őszi termés felét. c) A tavasziak negyedrészt. d) Az ugar alá eső termés negyedrészt. e) A szénaterítés felét és a sarjuszénát mind. Kéri a nt. Egyházmegyét az őt igazságosan megillető járulékokat kiadatni.

A jelentés tudomásul vétetik. A panaszolt ügy mielőbbi megvizsgálásával s elintézésével tő Ábrahám István és Makay Miklós. urak bizatnak meg.

72. Ezen jegyzőkönyv hitelesítésének helyéül Ungvár jelöltetik ki. Hitelesítő bizottság tagjai: Szabó Endre esperes, Kovács Károly e. m. gondnok, Felföldy Ödön, id. Virágh József, Bernáth Dezső, Magyar József s a jegyzői kar.

73. A jegyzőkönyv hitelesítése alkalmából Bernáth Dezső, egy bizottsági megbízatás következtében, felhívja a nt. egyházmegyei közgyűlést, hogy a t. jegyzői kar utasítsák a beadványok értelméhez, sőt kifejezéseikhez is szorosan ragaszkodva szerkeszteni a jegyzőkönyvet.

A jegyzőkönyv hűségének szempontjából a beadványok szigorú szemellettartása különben is hivatalos kötelessége lévén a jegyzői karnak, azokhoz szorosan ragaszkodva szerkeszteni a jegyzőkönyvet a jegyzői kar utasítottik.

74. Jövő tavaszi egyh. m. közgyűlésünk helyéül

Ungvár jelöltetett ki.

75. F. évi szeptember 20-án Miskolczon tartandó őszi egyházkerületi gyűlésre képviselők választása szükségeltetvén ;

Egyházmegyéinkből egyh. ker. gyűlési képviselőkül Szabó Endre esperes és Kovács Károly e. m. gondnok urakhoz: Szabó József, Virágh József e. m. e. tanácsbírák, Patay Gyula, Bernáth Zoltán, Köröskényi Elek egyh. m. vil. tanácsbírák, Fekésházy Miklós egyh. m. vil. jegyző, Homoki Antal egyh. m. főjegyző választatnak.





76. Mind ezek a jegyzőkönyvi pontok meghitelesítették Ungvárt, 1891. okt. 22-én tartott hitelesítési ülésben.

---

J e g y z e t t é k :

Homoki Antal főjegyző	1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 43., 47., 48., 76. —
Fekésházy Miklós vil. jegyző	19., 32., 33., 34., 35., 36., 37., 38., 39., 40., 41. —
Német Péter egyházi aljegyző	42., 44., 45., 46., 49., 50., 51., 52., 53., 54., 55., 56., 57., 58., 59., 60., 61., 62., 63., 64., 65., 66., 67., 68., 69., 70., 71., 72., 73., 74., 75. jkőnyvi pontokat.

---

A JEGYZŐKÖNYVBEN FOGLALT TÁRGYAK  
RÖVID KIMUTATÁSA.

1. Esperesi imá.
2. A meg nem jelent tanácsbírák igazolják elmaradásukat.
3. Az egyházak képviselői igazoltatnak.
4. Móré Elek s. lelkész bekebeleztetik.
5. Német Péter aljegyzővé választatik.
6. Német Péter az esküt leteszi.
7. Szabó József és Bernáth Zoltán zsinati pótképviselővé választatnak.
8. Bacsikai Sámuel az aljegyzőségről újra leköszön.
9. Az aljegyzőre a szavazás újra elrendeltetik.
10. Pazar József a tanácsbiróságról leköszön.
11. Tanácsbíróra a szavazás elrendeltetik.
12. A zsinat-előkészítő-bizottság munkálatáról az egyházmegye véleménye fölterjesztetik.
13. Szentimrey Ferencz nagy-dobronyi tanító jelenti, hogy Kis Lajost s. tanítóul alkalmazta.
14. A lelkészi és tanítói fizetések átszámítására kiküldött bizottság jelentését beterjeszti.
15. A közalapi kérvények elbiráltatnak.
16. Az esperes és Bernáth Zoltán a szelmenczi ügyről jelentést tesznek.
17. Az iskei magtár ügyéről az egyházkerületre jelentést tétetik.
18. A „Magyar Prot. Néptanító“ pártolásra ajánltatik.
19. A tanügyi bizottsági elnök jelentése tudomásul vétetik.
20. A csicseri, kis-gejőczy és vajáni egyházak regále kérvényei felterjesztetnek.

21. Az özvegyárvtár megalakultnak jelentetik ki.
22. A bátfai egyház előljárói az egyház pénzügyeinek rendezésére utasítatnak.
23. A vajkóczi előljáróságnak az adóhátralék törlesztése meghagyatik.
24. Kovách Károly e. m. gondnok és Ábrahám István a záhonyi ügyről jelentést tegyenek.
25. A kis-dobronyi egyház előljárósága az adó- és ártér-hátralékot rendezze.
26. A nagy-dobronyi s. lelkész az egyház anyagi ügyeinek rendezésére utasítatik.
27. A pénztárnok jelentése a Pazar József tartozásáról.
28. Kovách Károly e. m. gondnok a k. rati egyháztól a plebános által elfoglalt kert visszaszerzésére felkératik.
29. Esperes ur a Nagy Simon botfalvai tanító ügyében a fegyelmi eljárás megindítására fölkératik.
30. A pallói leányegyház 5 frt birságban elmarasztaltatik.
31. A s. lelkészek elhelyezése tudomásul vétetik.
32. Utasítatnak a lelkészek és tanítók az 1889-ik évi egyh. ker. gyűlés 45., 46., 47. pontjainak megtartására.
33. Az egyházak utasítatnak; az iskolai naplók idejekoráni beszerzésére.
34. Népisk. vál. elnök felhivatik bejelenteni azokat, kik terjesztenek be hiányos statisztikai adatokat.
35. Ungvár, Tarnócz és Palló a tanköteles gyermekek neveit a népisk. vál. elnökhöz terjesszék be.
36. Az iskola látogatók a tanügyi bizottság ülésébe meghívandók.
37. A tanítók utasítatnak iskoláikban VI. osztályt állítani.
38. Ungvár adjon felvilágosítást a 300 frt iskolai alap hova fordításáról.
39. Azon egyházak, a hol a tanítói lak rossz, ezen a bajon segíteni köteleztetnek.
40. A hol a fa-iskolák nincsenek jól kezelve, ennek eszközlésére a tanítók utasítatnak.
41. A tanítók utasítatnak, hogy tanköteles gyermekeket csak szeptemberben vegyenek fel az iskolába.
42. A szathmári egyházmegye testvéri szózata pártoltatik.
43. Ifj. Szabó Endre az ungvári lelkészi beiktatásról jelentést tesz.

44. A leánynövelde érdekében esperes és gondnok urak gyűjtőivek kibocsátására kéretnek.
45. A leánynövelde részére a 800 frt megszavaztatik.
46. A domesticai segélyek kiosztása tudomásul vétetik.
47. Szabó József egyházkerületi népiskolai bizottsági taggá választatása az egyházkerületre fölterjesztetik.
48. A minaji egyház a missiói bizottság pártolásába ajánltatik.
49. Az ungvári egyház és Laky József közt felmerült viszályos ügy megvizsgálására Bernáth Dezső és Német Péter kiküldettek.
50. Vágó István gálocsi lelkésznek a közalaphól járuló 5<sup>o</sup>% kiadatott.
51. A közalapi bizottság munkálatát beterjeszti.
52. Ungvár közalapi kivetését helyesebb alapra fektesse.
53. A pályini regále-ügy megvizsgálására id. Virágh József és Bernáth Zoltán küldetnek ki.
54. Ásvány 600 frt 43 kr. fizetést mutat ki, ennek folytán anyaegyházzá kíván lenni.
55. Laky József a Diószeghy Dánielné hagyatékából részére évenként járuló 62 frt 50 krt kéri, mely tőle 17 éven át elvonatott.
56. Ugyan ő az egyházmegyétől 50 frtot kér, melyet eddig a s. lelkészek élveztek.
57. L. Szabó Endre és ifj. Szakal István missiói jelentéseket beterjesztik.
58. A missiói jelentések az őszi gyűlés előtt az egyh. m. gondnokhoz terjesztessenek be.
59. A vajáni egyház 30 frt segélyről beszámol.
60. Szabó István nagy-dobronyi s. lelkész. ügyét megvizsgálni Felföldy Ödön és Ábrahám István küldetnek ki.
61. Fűrjész Sámuel segélykérvénye fölterjesztetik.
62. A bajánháza egyház kérvénye az egyházkerülettől egyházmegyénkhez visszatétetik.
63. A nőnövelde tervének elkészítése végett kiküldött bizottság jelentése.
64. Id. Virágh József jelentése az 51 frt nőnöveldei alapról.
65. A nagy-dobronyi előjáróság a Ragyóczy Bertalanné által követelt 50 frt mibenlétéről felvilágosítást adjon.



66. Mesko János 5 frt birsággal sujtatik.
  67. Az ágteleki egyház előjárósága az ártér-adó összeget mutassa ki.
  68. A veskóczi leányegyház regále ügye Hegyi György ügyvédre bízott.
  69. A hirdetésre ajánlott egyházak újra felterjesztetnek.
  70. Herczegh Károlynak megengedtetik, hogy a jövő egyházmegyei gyűlésre ismét folyamodjék.
  71. Kőszeghy István kis-dobronyból eltávozott tanító fizetéshátrálékát kéri megtéríttetni.
  72. A jegyzőkönyv hitelesítésének helyéül Ungvár tüzetett ki.
  73. A jegyzői kar utasittatik a jegyzőkönyvet tárgyhüen szerkeszteni,
  74. A jövő tavaszi gyűlés helye Ungvár.
  75. A f. évi szept. hó 20-án Miskolczon tartandó egyházkerületi gyűlésre képviselők küldetnek.
  76. A jegyzőkönyv meghitelesített.
-

**Betűrendes tárgymutató arra, hogy mely jegyzőkönyvi pontok, mely bizottságokat, testületeket vagy egyeseket illetnek ?**

- Ábrahám** Istvánt 24, 60, 64, 71.  
**Ágtelek**et 67, 69.  
**Ásvány**t 54.  
**Bacska**i Sámuel 8  
**Bajánház**át 62.  
**Bátfát** 22.  
**Bernáth Dezső**t 7, 49, 55, 64, 72, 73.  
**Bernáth Zoltán**t 7, 14, 16 53, 75.  
**Csepely**t 69.  
**Csicsert** 20.  
**E. m. gondnok**ot 24, 28, 44, 58, 73, 75.  
**Esperest** 9, 11, 16, 29, 44, 75.  
**Fekésházy Miklós**t 14, 75.  
**Felföldy Ödön**t 14, 60, 72.  
**Fürjész Sámuel**t 61.  
**Fürjész Tamás**t 17.  
**Hegy**i Györgyöt 30, 68.  
**Herczegh Károly**t 70.  
**Homoki Antalt** 75.  
**Jenkét** 69.  
**Kis-Gejőcz**öt 20.  
**Kis-dobronyi presbyterium**ot 25.  
**Kovács István** s. lelkészt 31.  
**Köszeghy István**t 71.  
**Laky József**et 55, 56.  
**Magyar József**et 14.  
**Magyar Bertalant** 64.  
**Makay Miklós**t 54, 71.  
**Mesko Jánost** 66.  
**Minaji egyház**at 48.

Mokcsát 69.

Móré Eleket 4, 31.

Nagy-dobronyi s. lelkészt 26.

Nagy-dobronyi presbyteriumot 65.

Nagy Simont 29.

Német Pétert 5, 6, 49, 55.

Pallói leányegyházat 30.

Pályini egyházat 53.

Patay Gyulát 75.

Pazar Józsefet 10, 27.

Szabó Endrét ifj. 43, 48, 57.

Szabó István s. lelkészt 60.

Szabó Józsefet 7, 47, 54, 75.

Szakai Istvánt ifj. 57.

Soltész Tamást 53.

Téthy Euláliát 65.

Ungvárt 38, 52, 74.

Vajkóczot 69.

Virágh Józsefet id. 7, 14, 27, 53, 72, 75.

---

## Lelkész özvegy-árva gyámintézeti tervezet az ungi ev. ref. egyházmegyében.

### I. Általános elvi meghatározások.

1-ör. Az ungi ev. ref. egyházmegye lelkészi testülete, aggódva özvegyei és árvái jövő sorsa felett, nem várja be az országos ev. ref. egyházi közalap közbejöttével létesítendő lelkészi özvegy-árva gyámintézet életbe léptetését; de más oldalról nem is várhatva innen özvegyeinek s árváinak oly mérvű gyámolittatását, hogy az érettök kelt aggodalomban ez megnyugvást szerezhessen bátran megszünhetnék jövőjük biztosítása érdekében munkás tevékenységet fejteni ki: ez okból egyházmegyeileg állít fel, oly alapra fektetett lelkészi özvegy-árva gyámintézetet, honnan minden papi özvegy, vagy árvult-család, évenként legalább 200 frt gyámsegélyben részesülhessen és azt fentartani kívánja arra az esetre is, ha az országos ev. ref. lelkészi özvegy-árva gyámintézet valahára létesítenék.

2-szor. Ezen özvegy-árva gyámintézet felállításához az egyházak közvetlen hozzájárulását a lelkészi testület nem kívánja, de önkéntes hozzájárulását kedvesen fogadja.

3-or. Hatvan éves koráig minden lelkész kötelezett tagja a gyámintézetnek; azon túl a belépés a lelkész tetszésétől függővé.

4-er. Az intézet javaiban való részesülés minden árvult lelkész-családra nézve egyenlő; a teherviselésnél azonban minden lelkészre nézve lelkészi javadalmozása az irányadó.

5-ör. Minden lelkész-özvegy, vagy árvult-család, tekintet nélkül a családtagok számára és együttesen, a gyakorlatban levő, vagy gyakorlatba veendő gyámsegély egé-



szében veszen részt. Az egész gyámsegélynek lesz tehát részese az özvegy, vagy árva egymagára is.

6-or. Gyámsegélyre jogosultak :

- a) Az özvegy férjhezmenetelig, vagy haláláig.
- b) Az árva fiuk és leányok 24 éves korukig ; ha azonban a fiuk a jelzett idő előtt is tisztességes keresethez jutnak, vagy a leányok férjhez mennek, a segélyezés megszűnik.

7-er. Az egyszer gyakorlatba vett, vagyis az egyes papi családoknak gyámsegély gyanánt osztott összeg — míg az alap megbirja — nem kevesbithető ; ellenben a gyámpénztár gyarapodásával a gyámsegély is növekedő lesz.

8-or. A gyámintézeti pénztárt az egyházmegye pénztárnokával díjtalanul kezelteti.

9-er. A gyámintézeti pénztárt az egyházmegye esperese minden évnegyedben feltétlenül megvizsgálja.

10-er. Bármely egyén, ha a gyámpénztárból kölcsönt akar nyerni, azt az egyházmegyénél a Horváth Mária és egyéb alapokra érvényes szabályrendelet értelme szerint nyerhet.

11-er. A gyámintézet pénztárnoka minden év végén az egyházmegyei számvevőszéknek beszámolni tartozik, mely számvevőszék jelentését az egyházmegyei közgyűlésnek terjeszti be.

12-er. Peres ügyeknél a gyámegyletet mindenkor az egyházmegyei ügyész képviseli.

II-or. A g y á m i n t é z e t a l a p v e t é s e.

A gyámintézet alapját képezendi :

a) Az egész „Diós-féle“ özvegy-árva gyámügyi s lelkész nyugdíjintézeti alap, mely-köztudomás szerint — a Ntű Egyházmegye által, a boldogult alapító végrendeletéhez képest, épen ezen célra gyümölcsöztetik.

b) Az „államsegély“-ből az ungi ev. ref. egyházmegyének évenként osztalékul eső rész, mely is, — miután az intézet felállításánál az egyházak teljesen mellőztetnek — e célra, minden más érdek kizárásával, évről-évre méltán vétehetik igénybe, és mint alapítvány-tőke, az intézet törzsvagyonához csatoltatik, egyedül kamatai fordítván gyámdíjazásra.

c) A „Baldácsi alap“-ból egyházmegyénket az évenként illető rész.

d) A „Horváth Mária“ alapból, az egyházak részére eső jutalékból a gyámintézet első három évi időtartamán évenként 1000—1000 s következő három éven 500—500 frt, mi is e célra egy részről joggal megvárható, más részről méltán megadható, a nélkül, hogy ez által az egyházak érdekei érzékenyebb sérelmet, vagy nagyobb csorbát szenvednének s a nélkül, hogy az a végrendelet szellemébe ütköznék; a mennyiben ez által voltaképen maguk az egyházak segélyeztetnek a lelkészi özvegy-árva gyámintézet felállítása iránt tartozó kötelemeik teljesítésében; azonban erre nézve a presbyteriumok véleménye előzetesen kikérendő.

e) A gyámintézeti „törzsbetét“, mely is személyenként egyszer s mindenkorra a lelkészi jövedelem 8%-a. Ezen 8% ha valamely részvényes által be nem fizettethetnék: annak kötvénnyel is elég tétethetik, mely esetben annak 7% kamatai évről-évre az intézet pénztárába pontosan befizettetnek. Elhalván valamely lelkész előbb, mintsem a 8% belépti díjat az intézet pénztárába befizethette volna, özvegye, vagy árvult családja legelső évi gyámsegélyéből fog az, mint az alapot illető tőkekövetelés levonatni. Élőléptetés esetén a törzsbetét, a lelkészi jövedelemnek megfelelőleg, után fizetendő. Ha valamelyik lelkész az egyházmegyéből eltávozik, a gyámintézetnek többé nem tagja, ahhoz jogot nem tarthat: azonban az általa befizetett összeget — kamat nélkül — visszakapja.

f) Minden részvényes lelkész hozzájárul az intézet alapjához évi jövedelmének 2%-jával, mit e célra évenként az egyházlátogatóság kezei közé fizet ki, az intézetbe lépéstől számított egymást követő 12 évi időtartamon át. Ha azonban a szükség úgy hozná magával, ez továbbra is fizetendő. Azon lelkész-özvegy, vagy árvult-család, mely mint ilyen előbb veszi igénybe a gyámsegélyeztetést, mintsem a részvénydíj fizetéssel kötelezett 12 esztendő letelt volna, a még hiányzó évekre a nyerendő gyámsegélyből a részvénydíjat megfizetni szintén köteles.

g) Ha valamely egyház, lelkész s tanító közt panaszos ügy merül fel, a jogtalanul panaszkozó a küldött-

ség nap és fuvardijaiban elmarasztalando s az összeg szintén az özvegy-árva gyámotart illetendi.

Végre ez intézet alapja gyanánt tekinthetők:

h) A remélhető kegyes alapítványok.

III. A gyámintézeti tervezet gyakorlati alkalmazása, illetőleg kivitele.

a) Az évi gyámsegély családonként 200 frt, de a mely a gyámpénztár növekedésével szintén növekedik. Ezen legkevesebb segélyben részesül az özvegy, vagy árva egymagára is, (de minden esetre a II. cikkely e) pontja figyelemben tartásával) mig ahoz jogát az intézet szabályzata értelmében el nem vesziti.

b) Az I. cikkely 6. pontja értelmében gyámsegélyre jogosultak csak az özvegyi kegyévek elmúltával, tehát a lelkész halála után következő harmadik év január 1-től kezdve részesülnek gyámsegélyben.

---





